

HALF A BABY? མ་སེམས་བྱ་ཐོག

New Words and Phrases ཐ་སྐད་དང་ཚིག་གྲུབ་གསར་བ།

baby བྱ་བ།

river རྒྱུ་ལོ།

give birth to རྐྱེད་པ།

take care of བདག་སྐྱོང་བྱེད་པ།

watch ལྟ་བ།

fought རྩེད་རེས་བྱེད་པ།

Exercises: Put these words in the correct sentences: གཤམ་སྤྱང་ མིང་ཚིག་འདི་དག་གང་ལ་དེ་མཐུན་གྱི་ཚིག་

གི་ནང་སྐོངས་ཤིག་ fished, busy, switched, half, agreed

1. They went to the river and _____ for food to eat.
2. She has many things to do. She is _____.
3. I _____ my lunch with your lunch, because yours looks better.
4. She cut the apple in _____ so that we could both have a piece.
5. He came up with a good idea and I _____ with him.

Exercises: Answer these questions. གཤམ་སྤྱང་ འི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

1. What do you see in the picture? རྐྱེད་གྱིས་རི་མོ་ལས་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཐུབ།

2. Look at the picture and the new words. What do you think will happen in the story?

རི་མོ་དང་ཐ་སྐད་གསར་པ་ དག་ལ་བརྟས་ཏེ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤོད

TEXT

Tortoise and Bird were hungry. They went to the river. They fished. Both Tortoise and Bird gave birth to baby boys at the river.

Bird was busy. She had many things to do. She could not take care of her son. She asked Tortoise to take care of him. Tortoise said yes.

Tortoise took care of Bird's son for many days. **She thought that her son was uglier than Bird's son.** She decided to switch sons.

When Bird came back, Tortoise's son was lying in her bed. Her son was lying in Tortoise's bed. She asked Tortoise, "Why is your son in my bed? And why is my son in your bed?"

Tortoise said, "Your son is in your bed. How can you ask me this?"

Bird was sad. She went away. She looked for Tiger. **After she found him, she told him what Tortoise did.** She said that Tortoise switched the babies.

After Tiger heard the story he said, "I will help you. Let's go." They went to Tortoise and Bird's home.

When they got to Bird's house, Tiger asked Tortoise, "Which baby is yours?" Tortoise said it was Baby Bird.

Bird said, "No, that is my baby." Tortoise and Bird were angry. They fought.

Tiger stopped them. He said, "I don't know who is right. Give the baby to me. I will cut it into two pieces. You will each get a half."

Tortoise agreed. **Before Tiger cut the baby in half, bird said, "Please don't cut the baby.** You can give the baby to Tortoise."

Tiger smiled. He took Baby Bird from Tortoise's bed. He gave Baby Bird to the mother Bird.

He said, "A mother would not agree to cut her baby in half."

ཅུས་སྐལ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་སྟོགས་ནས་ཆུ་བོའི་འགམ་ཏུ་སོང་སྟེ་ཉ་བཟུང་ལ། དེ་ནས་ཅུས་ལ་ལ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ཆུ་འགམ་ སྤུ་གུ་རེ་རེ་བཅས་
བྱ་མོའི་ལས་ཀར་བེལ་འཛུབ་ཆེ་ཞིང་ཁོམ་སྐབས་ཡེ་ནས་མེད་པས་མས་རང་གི་བྱ་སྤྱག་སྟོར་སྟོང་བྱེད་ཐབས་བལ་སོང་། དེ་ནས་མས་ཅུས་སྐལ་ལ་རང་གི་བྱ་
སྤྱག་སྟོར་སྟོང་བྱེད་པར་རེ་བ་ཁྱུས་བར་ཅུས་སྐལ་གྱིས་ཁས་ལེན་བྱས།

ཅུས་སྐལ་གྱིས་ཉན་གང་མང་གི་རིང་ལ་བྱ་མོའི་བྱ་སྤྱག་སྟོར་སྟོང་བྱས་པ་དང་། མས་རང་གི་བྱ་ནི་བྱ་མོའི་བྱ་ལས་སྟེ་སྟོན་བཅོག་པོ་འདུག་བསམ་ཏེ་བྱ་གཉིས་
བརྗེ་འདོད་སྟེ། བྱ་མོ་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ལོག་དུས་ཅུས་སྐལ་གྱི་བྱ་དེ་མོའི་མལ་ཁྲིར་ཉལ་ནས་ཡོད་ཅིང་མོའི་བྱ་ཅུས་སྐལ་གྱི་མལ་ཁྲིར་ཉལ་འདུག་སྟེ་མས་ཅུས་སྐལ་
ལ་འདི་ལྟར་བྲིས། རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ངའི་མལ་ཁྲིར་ཡོད་པ་དང་ངའི་བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་མལ་ཁྲིར་ཡོད་པ་ཡིན། ཟེར།

ཉེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རང་གི་མལ་ཁིའི་སྤྱོད་ཡོད་པས་འདི་ལྟའི་དྲི་སྒྲུབ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་ཤེ་ཞེས་ཅུས་སྒྲུབ་གྱིས་བཤད།

བྱ་མོ་སེམས་སྤྱད་གིས་མཐར་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཅིང་སྤྱད་བཅའ་དུ་སོང་། མོས་སྤྱད་རྒྱེད་རྩིས་ཅུས་སྒྲུབ་གྱིས་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་རྩི་བཞིན་བཤད་ལ་
ཅུས་སྒྲུབ་གྱིས་བྱ་སྤྱད་གཉིས་བརྩིས་སོང་ཞེས་བྱ་གཏུག་བྱས་

སྤྱད་གིས་བྱ་མོའི་བྱ་གཏུག་ལ་ཉན་ཆར་རྟེ་ ཉངས་བྱེད་ལ་རོགས་བྱེད། ང་ཚོ་འགྲོ་བེར་ནས་ཁོ་གཉིས་ཅུས་སྒྲུབ་དང་བྱ་མོའི་བྱེད་ལ་སོང་།

ཁོ་གཉིས་བྱ་མོའི་བྱེད་ལ་ཐོན་རྩིས་སྤྱད་གིས་ཅུས་སྒྲུབ་ལ་ ཉེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱད་གང་ཡིན་ཤེ་ཞེས་དྲིས། ཉེད་ཀྱི་དེ་ཡིན་ཞེས་ཅུས་སྒྲུབ་གྱིས་ལན་སྟོན་

བྱ་མོས་ ཉམི་ན། དེ་ངའི་བྱ་སྤྱད་ཡིན། ཟེར། དེ་ནས་ཅུས་སྒྲུབ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ ཤིང་རྩེ་རེས་བྱས་

སྤྱད་གིས་ཁོ་གཉིས་ལ་བར་བྱས་རྟེ་བཤད་རྒྱུར། ཉངས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གང་བདེན་མི་ཤེས་པས་བྱ་སྤྱད་ང་ལ་བྱིན་དང་། ངས་བྱེད་ཀ་གཉིས་སྤྱད་གཏུགས་རྟེ་བྱེད་
གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ཀ་རེ་བཞོ་ཆོག་ཤེ་ཞེས་བཤད།

དེར་ཅུས་སྒྲུབ་ལ་ཡིད་འཐད་བྱུང་ཞིང་སྤྱད་གིས་བྱ་སྤྱད་གཏུག་ཅིས་བྱེད་སྐབས་བྱ་མོས་བྱ་བ་བྱེད་ཞོར་དུ་བཤད་རྒྱུར། ཉེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱད་གཏུག་གཅོད་མི་བྱེད་པར་
འཆ་ལ། ཉེད་ཀྱིས་བྱ་སྤྱད་དེ་ཅུས་སྒྲུབ་ལ་བྱིན་ཆོག་ཤེ་ཟེར།

སྤྱད་གིས་འཇུག་དཔུལ་ལེར་ཅུས་སྒྲུབ་གྱི་མལ་ས་ནས་བྱེད་ཐངས་ཤིང་བྱ་མོར་སྤྱད་སོང་།

ཁོས་བཤད་རྒྱུར། ཉམ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱིས་རང་གི་བྱ་སྤྱད་གཏུག་གཅོད་བྱེད་པར་ཅི་ལ་ཐོད་ཤེ་ཟེར།

Grammar: Comparisons བརྒྱུད་བསྟུན་བཞུགས་པ།

Comparisons are one way of looking at two or more different things. བསྟུན་བ་ནི་ཐ་དད་པའི་བྱ་དངོས་གཉིས་སམ་

དེའི་ཡན་པན་ཚུན་བསྟུན་བ་ལ་གོ། They follow the form: དེའི་ཆོག་གི་བྱ་བ་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

Object 1+ to be + adjective + than + Object 2

(O 1) (to be) (adj) (than) (O2)

Ex: She thought that her son **was** uglier **than** Bird's son.

དཔེར་ན། མོས་རང་གི་བྱ་དེ་བྱ་མོའི་བྱ་སྤྱད་ལས་བཙོག་བསམ།

He is taller than her. ཁོ་མོ་ལས་གཟུགས་ཆེ་བ་ཡིན།

Exercises: Answer the questions using comparison sentences.

ལག་ལེན་སྦྱོང་བཅད། བསྟུན་ཆོག་བཞོལ་ནས་དྲི་བར་ལན་ཐོབས།

1. Does Turtle think that Bird's son uglier than Turtle's son?

ཅུས་སྒྲུབ་གྱིས་བྱ་མོའི་བྱེད་ཁོའི་བྱ་སྤྱད་ལས་བཙོག་པར་འདོད་དམ།

2. Who do you think is a better mother, Turtle or Bird? བྱིས་ཀྱིས་བསམ་ན་རུས་སྤུལ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་ལས་མ་བཟང་ཤོས་དེ་སུ་
ཡིན།

3. Who is stronger, Bird or Tiger? བྱ་མོ་དང་སྟག་གཉིས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་དེ་གང་ཡིན།

Exercises: Write five comparison sentences. ལག་ལེན་སྒྱུར་བཅས་༥ བསྐྱར་ཆོག་ལྟེན།

Example: I am taller than my sister.

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____

Grammar: Before and After བདུན་པོ། Before དང་ After

Before is used to connect two events that happen one after the other.

Before ནི་ཕྱི་གཞུག་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཀྱིན་གཉིས་སྤུལ་བྱེད་ཅིག་ཡིན།

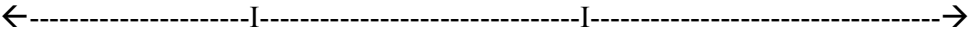
Ex: Before I go to school, I put clothes on.
I put clothes on before I go to school

(Put clothes on happens first. Go to school happens second.)

After is used in the same way. Be careful, because *after* comes before the first event.

After ཡི་སྒྱུར་སྐབས་གོང་དང་གཅིག་འདྲ་ཡིན་མོད། ཡིད་འཇོག་བྱེད་སྒྱུ་ཞིག་ལ། *After* ནི་དོན་ཀྱིན་ཕྱི་མའི་སྔོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན།

Ex: After I put clothes on, I go to school.
I go to school after I put clothes on.

I put clothes on. I go to school.

Exercises: Make these two sentences into one sentence using before or after.

ལག་ལེན་སྦྱང་བཅས། before རམ་ཡང་ན་after ཟུང་དེ་ཚོག་གཉིས་སྒྲེལ་

1. Bird found Tiger.

Bird told Tiger what Tortoise did.

2. Tiger heard the story.

Tiger said, "I will help you. Let's go."

3. Tiger cut the baby in half.

Bird said, "Please don't cut the baby."

Exercises: Write about your day using before and after. ལག་ལེན་སྦྱང་བཅས། before དང་
after ཟུང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་གི་འཆོ་བ་ཕྱིས།

Comprehension Questions: Follow the directions below. གཤམ་གྱི་གསལ་བཤད་ལྟར་བསམ་གཞིགས་ཀྱི་ངོ་
བ་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

ལག་དང་པོ། ཚོག་ཉིལ་པོ་ཟུང་དེ་ངོ་བ་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

1. Who switches the babies? Why? སྤྱི་བུ་ཕྱག་གཉིས་བརྒྱུས་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར།

2. Why does Tiger say that he will cut the baby in half? ལྷག་གིས་ཁོས་བུ་ཕྱག་གཏུག་གཙོང་བྱེད་ཞེས་བཤད་དོན་ཅི་ཡིན།

3. What is the meaning of this story?གཏམ་རྒྱུད་འདིའི་ནང་དོན་ཅི་ཡིན།

Part 2: Re-tell the story in your own words. ཁག་གཉིས་པ། ཁྱེད་རང་གི་བརྗོད་པ་འདི་ལམ་ནས་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་བསྐྱར་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཤོད།

Simplified English text by Rose Hyson.

དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་འདི་ཟོར་ཡང་བར་བཟོ་མཁན་ནི་Rose Hysonདང་།

The Tibetan version of this text was prepared by G.yang skyabs rdo rjend Bsod nams rin chen rgyala .

སློབ་ཚན་འདི་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་མཁན་ནི་མགོ་མང་གཡང་སྐུབ་ས་དོ་རྗེ་དང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་རྒུལ་ཡིན།